

PREDMET TPO
LABORATORIJSKE VAJE
Tehnologija programske opreme

Visokošolski strokovni študij Računalništvo in informatika

Študijsko gradivo za interno uporabo pri predmetu Tehnologija programske opreme na UL FRI

Univerza v Ljubljani
 Fakulteta za računalništvo in informatiko

pripravila: Alenka Kavčič
 študijsko leto 2014/2015

ČASOVNI NAČRT ZA PROJEKT

Časovna analiza
 Mrežni diagram

Tehnologija programske opreme

ČASOVNI NAČRT PROJEKTA

Časovni načrt projekta (*project schedule*)

- ◆ opisuje razvojni cikel PO za podan projekt
- ◆ našteje faze projekta
  - ◆ vsako fazo razdeli na aktivnosti
- ◆ opiše interakcijo med aktivnostmi
- ◆ predvidi čas za izvedbo vsake aktivnosti
- ◆ je časovnica, ki prikazuje
  - ◆ kdaj se aktivnosti pričnejo in kdaj končajo
  - ◆ kdaj so pripravljeni pripadajoči razvojni izdelki

AKTIVNOSTI

Aktivnost (*activity*)

- ◆ naloge, ki jih moramo opraviti
- ◆ kaj se mora zgoditi, da pripravimo opisane izdelke
- ◆ lahko sestavljena iz več podaktivnosti
- ◆ razvoj je zaporedje aktivnosti
  - ◆ lahko jih združimo v faze
- ◆ odvisnost med aktivnostmi
- ◆ trajanje, začetek in konec

PARAMETRI ZA OPIS AKTIVNOSTI

Vsako aktivnost opisuje

- ◆ predpogoji (*precursors*)
  - ◇ množica dogodkov, ki se morajo zgoditi pred začetkom aktivnosti
  - ◇ opisuje pogoje, ki omogočajo začetek aktivnosti
- ◆ trajanje (*duration*)
  - ◇ čas, potreben za dokončanje aktivnosti
- ◆ datum dospelosti (*due date*)
  - ◇ skrajni datum, do katerega mora biti aktivnost zaključena
  - ◇ navadno pogojen s pogodbenim rokom
- ◆ zaključek (*endpoint*)
  - ◇ označuje konec aktivnosti
  - ◇ navadno mejnik ali izdelek

IZDELAVA ČASOVNEGA NAČRTA

Časovni načrt projekta izdelamo v štirih korakih

- ◆ analiza strukture projekta
  - ◇ razčlenitev na aktivnosti in povezanost med njimi
  - ◇ mrežni diagram, dogodkovni graf
- ◆ časovna analiza
  - ◇ vnesemo ocene trajanja aktivnosti
  - ◇ poiščemo kritično pot
- ◆ analiza zmogljivosti
  - ◇ vnesemo oceno potrebnih zmogljivosti za vsako aktivnost
  - ◇ želimo enakomerno porazdelitev zmogljivosti
- ◆ analiza stroškov
  - ◇ vnesemo stroške

PRIMER: AKTIVNOSTI

Razčlenitev na aktivnosti

- ◆ tabela vseh aktivnosti
- ◆ predhodne aktivnosti
- ◆ trajanje

Aktivnost	Predhodne aktivnosti	Trajanje (dnevi)
A 1.1	-	3
A 1.2	-	15
A 2.1	A 1.1, A 1.2	11
A 2.2	A 2.1	12
A 2.3	A 2.1	5
A 3.1	A 2.3	6

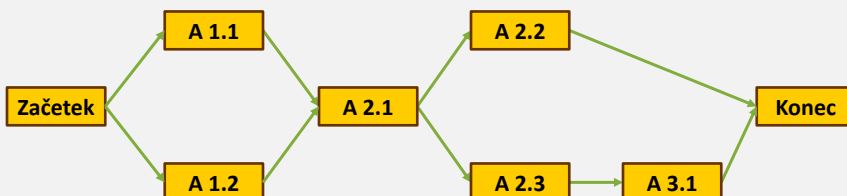
Tehnologija programske opreme

7

MREŽNI DIAGRAM

Aktivnostna mreža

- ◆ struktura projekta
- ◆ v mreži so aktivnosti
- ◆ povezave določajo soodvisnost aktivnosti

Tehnologija programske opreme

8

PREDVIDEN ČAS AKTIVNOSTI

Vsaki aktivnosti pripadata dva časa

- ◆ dejanski čas (*real time*)
  - ◆ predviden čas za trajanja aktivnosti
- ◆ razpoložljiv čas (*available time*)
  - ◆ čas, ki je po časovnem razporedu na voljo za zaključek aktivnosti
- ◆ čas rezerve ali drsenje (*slack time* ali *float*)
  - ◆ razlika med razpoložljivim in dejanskim časom
  - ◆ čas rezerve = razpoložljiv čas – dejanski čas
  - ◆ je razlika med najpoznejšim časom, ko se aktivnost mora začeti, da ne povzroči zakasnitve projekta, in najzgodnejšim časom, ko se aktivnost lahko začne

ČAS ZAČETKA AKTIVNOSTI

Vsaki aktivnosti lahko določimo dva časa začetka

- ◆ najbolj zgoden čas (*earliest start time*)
  - ◆ najzgodnejši čas, ko se aktivnost lahko začne
- ◆ najbolj pozen čas (*latest start time*)
  - ◆ najpoznejši čas, ko se aktivnost mora začeti, da ne povzroči zakasnitve projekta
- ◆ razlika med njima je čas rezerve

Kritična aktivnost

- ◆ aktivnost s časom rezerve enakim 0

KRITIČNA POT

Kritična pot

- ♦ povezuje kritične aktivnosti
- ♦ katere aktivnosti so najbolj kritične za pravočasen zaključek projekta
- ♦ vsaka aktivnost na poti ima čas rezerve enak 0
- ♦ lahko več kot le ena kritična pot

Pot od začetka do konca projekta

Tehnologija programske opreme

11

PRIMER: ZAČETNI ČASI AKTIVNOSTI

Aktivnost	Trajanje (dnevi)	Najzgodnejši čas začetka	Najpoznejši čas začetka	Dršenje
A 1.1	3	0	12	12
A 1.2	15	0	0	0
A 2.1	11	15	15	0
A 2.2	12	26	26	0
A 2.3	5	26	27	1
A 3.1	6	31	32	1
Konec	0	38	38	0

Tehnologija programske opreme

12

AKTIVNOSTI IN ČASI

Trajanje projekta: 38 dni

Primer: aktivnost A 3.1 ima

- ♦ dejanski čas: 6 dni
- ♦ razpoložljiv čas: 7 dni (do njenega začetka rabimo 31 dni)
- ♦ čas rezerve: 1 dan
  - ♦ aktivnost ni na kritični poti
- ♦ najzgodnejši čas začetka: 31. dan (A 1.2 se začne na dan 0)
- ♦ najpoznejši čas začetka: 32. dan

Tehnologija programske opreme

13

ČASOVNA ANALIZA

Aktivnostna mreža

- ♦ aktivnostim pripišemo čase
- ♦ čase računamo v treh korakih
  - ♦ vpišemo čase trajanja aktivnosti
    - ♦ t
  - ♦ izračunamo najbolj zgodnje čase
    - ♦ t_{ES}, t_{EF}
  - ♦ izračunamo najbolj pozne čase
    - ♦ t_{LS}, t_{LF}
- ♦ izračunamo drsenje
  - ♦ D

Aktivnost		
t	t_{ES}	t_{EF}
D	t_{LS}	t_{LF}

$$\begin{aligned}
 t_{ES}(\text{Začetek}) &= 0 \\
 t_{EF}(\text{Začetek}) &= t(\text{Začetek}) \\
 t_{ES}(\text{Aktivnost}) &= \max(t_{EF}(\text{Pred})) \\
 t_{EF} &= t_{ES} + t
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 t_{LF}(\text{Konec}) &= t_{EF}(\text{Konec}) = t_{\text{projekta}} \\
 t_{LS}(\text{Konec}) &= t_{LF}(\text{Konec}) - t(\text{Konec}) \\
 t_{LF}(\text{Aktivnost}) &= \min(t_{LS}(\text{Nasl})) \\
 t_{LS} &= t_{LF} - t
 \end{aligned}$$

$$D = t_{LS} - t_{ES} = t_{LF} - t_{EF}$$

Tehnologija programske opreme

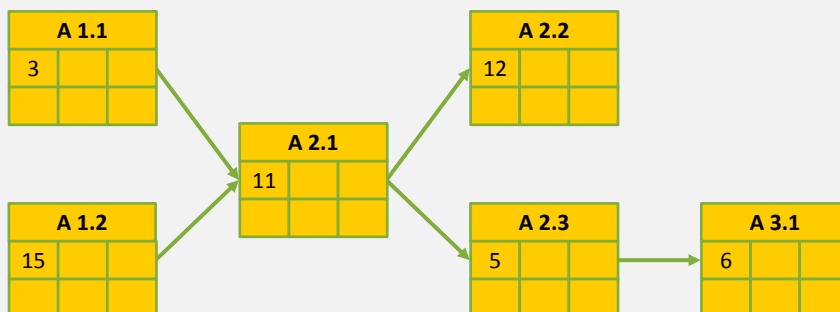
14

PRIMER: ČASOVNA ANALIZA

Aktivnostna mreža

- ♦ pripišemo čase trajanja

Aktivnost		
t	t_{ES}	t_{EF}
D	t_{LS}	t_{LF}

Tehnologija programske opreme

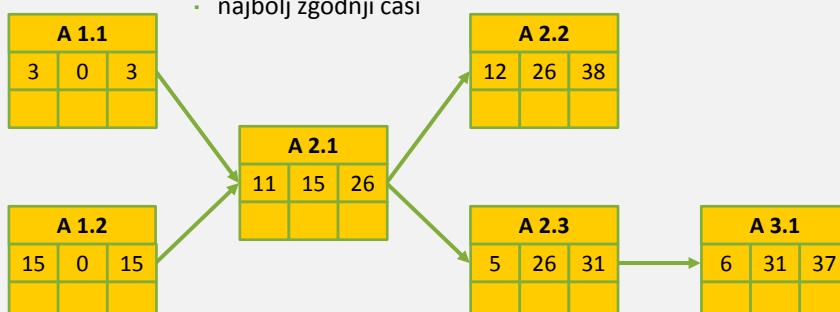
15

PRIMER: ČASOVNA ANALIZA

Aktivnostna mreža

- ♦ pripišemo čase trajanja
- ♦ izračunamo čase začetkov in koncev
  - najbolj zgodnji časi

Aktivnost		
t	t_{ES}	t_{EF}
D	t_{LS}	t_{LF}

Tehnologija programske opreme

16

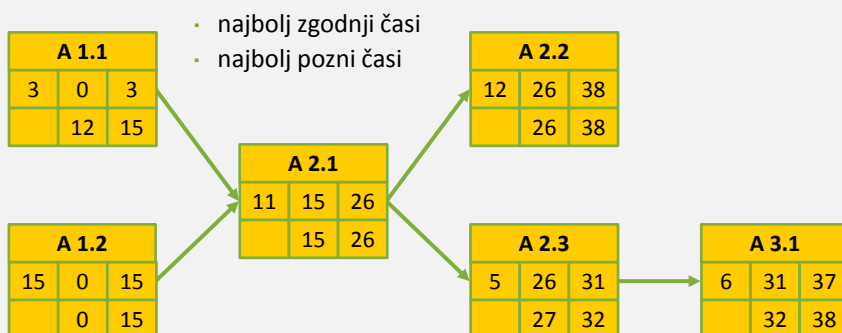

PRIMER: ČASOVNA ANALIZA

Aktivnostna mreža

- ♦ pripišemo čase trajanja
- ♦ izračunamo čase začetkov in koncev

Aktivnost		
t	t_{ES}	t_{EF}
D	t_{LS}	t_{LF}

Tehnologija programske opreme

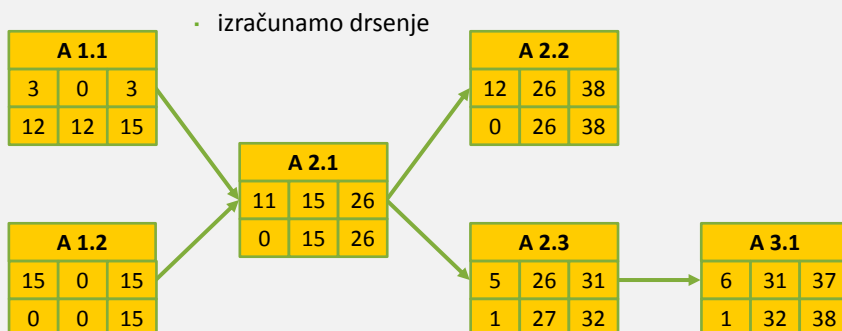
17

PRIMER: ČASOVNA ANALIZA

Aktivnostna mreža

- ♦ pripišemo čase trajanja
- ♦ izračunamo čase začetkov in koncev

Aktivnost		
t	t_{ES}	t_{EF}
D	t_{LS}	t_{LF}

Tehnologija programske opreme

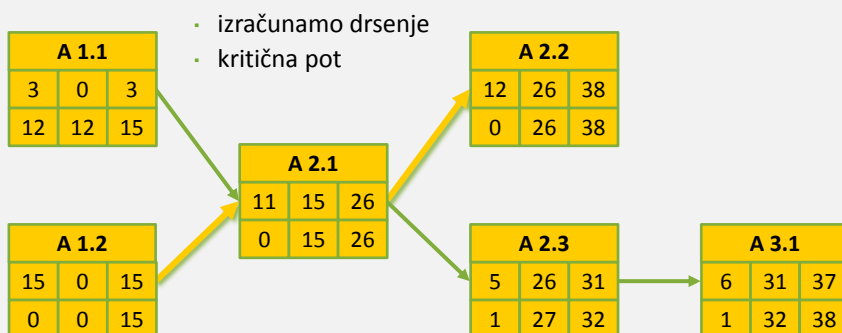
18

PRIMER: ČASOVNA ANALIZA

Aktivnostna mreža

- ♦ pripišemo čase trajanja
- ♦ izračunamo čase začetkov in koncev

Aktivnost		
t	t_{ES}	t_{EF}
D	t_{LS}	t_{LF}

Tehnologija programske opreme

19

NALOGA: IZDELAVA ČASOVNEGA NAČRTA

Krajši primer za vajo

Tehnologija programske opreme

AKTIVNOSTI, TRAJANJE, ODVISNOSTI

Aktivnost	Trajanje (dni)	Odvisnosti
A1	10	
A2	15	
A3	15	A1
A4	10	
A5	10	A2, A4
A6	5	A1, A2
A7	20	A1
A8	25	A4
A9	15	A3, A6
A10	15	A7, A8
A11	10	A9
A12	10	A10, A11

Tehnologija programske opreme

21

IZDELAJTE

Za podan primer naredite

- ◆ aktivnostno mrežo in časovno analizo
  - ◆ z vsemi pripadajočimi časi
- ◆ poiščite čas trajanja projekta
- ◆ poiščite drsenje za vse aktivnosti
- ◆ poiščite kritično pot

Tehnologija programske opreme

22